

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 З
ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ»
МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

_____ Валентина ПАНОВА

**Освітня програма
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 5 З
ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ»
МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(ІІ ступінь, 9 клас)**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 З

ДОШКІЛЬНИМ

ПІДРОЗДІЛОМ»

МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

від 29.08.2025 протокол № 6

Голова педагогічної ради

_____ Валентина ПАНОВА

Загальні положення освітньої програми
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 З
ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ » МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ II ступеня

Освітня програма КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 З ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ » МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (базова середня освіта - 9 класи) розроблена згідно з Конституцією України (ст. 53), на виконання Закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» складена відповідно до основних вимог нормативних документів на підставі типових освітніх програм затверджених наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти» від 20.04.2018 р. № 405.

Дана освітня програма базової середньої освіти (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 З ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ » МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці;

пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 З ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ II ступеня (далі – Навчальний план). Дана Освітня програма II ступеня містить варіант навчального плану з українською мовою навчання (Таблиця 1).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти у КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 З ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ,

встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальний план 9 класу передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети:

українська мова, українська література, іноземна мова (англійська), зарубіжна література, історія України, всесвітня історія, основи правознавства, алгебра, геометрія, біологія, географія, фізика, хімія, мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура.

Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначена з врахуванням особливостей організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливостей регіону, рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення ліцею та реалізується через курси за вибором, факультативи.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником.

Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування;

індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

На основі даної освітньої програми КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 З ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України

від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Для недопущення перевантаження учнів в закладі освіти враховується їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у ліцеї за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів враховуються результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів може здійснюватися відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128(у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808) «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами) за можливості фінансування. Згідно з рішеннями органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Основною формою здобуття загальної середньої освіти у ліцеї є інституційна очна (денна). За умов, які унеможливають відвідування учнями школи, організовується навчання з використанням дистанційних технологій. Для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних особливостей, можливостей, здібностей та інтересів введено інклюзивне навчання за денною формою здобуття освіти.

Для забезпечення реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти у ліцеї за необхідності може бути організовано надання освітніх послуг відповідно до потреб дитини та у формі, яка найбільш відповідає стану дитини та її індивідуальним можливостям, у тому числі індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня)).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального

року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Діти з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов. Для ефективного планування та здійснення освітнього процесу з дітьми, які мають особливі освітні потреби використовується типова освітня програма спеціалізованих закладів середньої освіти II ступенів для дітей з особливими освітніми потребами, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 зі змінами. Яка окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу містить корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Освітня галузь «Мови і літератури» реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Українська література», «Іноземна мова (англійська)», «Зарубіжна література».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через окремі предмети «Історія України», «Всесвітня історія», «Основи правознавства».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через предмет «Мистецтво».

Освітня галузь «Математика» реалізується через окремі предмети «Алгебра», «Геометрія».

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через окремі предмети «Біологія», «Географія», «Фізика», «Хімія».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання», «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується через окремі предмети «Основи здоров'я», «Фізична культура».

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій і показано в робочому навчальному плані.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно,

		письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях

		Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне

		оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів

		вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (таблиця 2).

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Відповідно до Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23.04.2019 № 536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 року за № 547/33518 ліцей надає послуги для здобуття загальної середньої освіти за інституційною (денною, вечірньою, заочною, дистанційною, мережевою) формою.

Дистанційне навчання реалізується шляхом застосування дистанційної форми як окремої форми здобуття освіти або використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання за різними формами здобуття освіти, їх поєднання.

У разі потреби організація навчання дітей з особливими освітніми здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України. На підставі письмових звернень батьків дітей з особливими освітніми потребами у школі утворюються інклюзивні класи. Для учнів з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах, на підставі письмового звернення їхніх батьків утворюються інклюзивні групи подовженого дня.

Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності для кожного учня з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби). Індивідуальна програма розвитку визначає перелік необхідних дитині психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг, що надаються індивідуально та/або в груповій формі. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Потреба учня з особливими освітніми потребами в індивідуальній програмі розвитку, індивідуальному навчальному плані визначається згідно з висновком інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини. Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для учня з особливими освітніми потребами забезпечує асистент вчителя.

Відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 1201.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160, із змінами від.15.02.2023 № 165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2023 за № 359/39415) у закладі освіти може здійснюватися здобуття загальної середньої освіти за індивідуальною формою.

Ліцей здійснює контроль за реалізацією освітньої програми в повному обсязі.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти: merefa-lyceum.edu.kh.ua.

Директор
КЗ «МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 »

Валентина ПАНОВА

Таблиця 1
складена відповідно до освітньої програми
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5
З ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ»
МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(II ступінь)

**Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою
для 9-х класів**

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		9-А	9-Б
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		30+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3
<i>Курси за вибором</i>	Харківщинознавство	1	1
<i>Факультативні курси</i>	Українознавство	1	1
<i>Індивідуальні заняття</i>	Біологія	1	1
Гранично допустиме навантаження на учня (без урахування годин фізичної культури)		33	33
Всього		36	36

Таблиця 2
до освітньої програми
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5
З ДОШКІЛЬНИМ
ПІДРОЗДІЛОМ»
МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(II ступінь)

**Перелік навчальних програм для учнів
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5 З
ДОШКІЛЬНИМ ПІДРОЗДІЛОМ» МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (II ступінь)**

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407, від
03.08.2022 №698)

№ п/п	Назва навчальної програми	
1.	Українська мова	УКРАЇНСЬКА МОВА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів
1.	Українська література	УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.
1.	Іноземна мова (англійська)	Навчальна програма «Іноземні мови у загальноосвітніх навчальних закладах 5 – 9 класи»
1.	Зарубіжна література	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 6 – 9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти
1.	Історія України	Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. 7–9 класи. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. 7–9 класи.
1.	Всесвітня історія	
1.	Біологія	БІОЛОГІЯ 6– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів

1.	Географія	ГЕОГРАФІЯ 6 – 9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти
1.	Фізика	ФІЗИКА 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
1.	Хімія	ХІМІЯ 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
1.	Інформатика	ІНФОРМАТИКА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів
1.	Математика	МАТЕМАТИКА 5–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
1.	Мистецтво	МИСТЕЦТВО 5– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
1.	Основи здоров'я	ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 6 – 9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти
1.	Трудове навчання	ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів
1.	Фізична культура	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА 6 – 9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти
1.	Основи правознавства	ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА 9 клас Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти
1.	Харківщинознавство	Програма "Харківщинознавство" Спецкурс варіативної складової навчального плану загальноосвітніх навчальних закладів Харківської області для учнів 8 – 9-х класів

Директор
КЗ «МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №5»

Валентина ПАНОВА